

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

(Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.)

Het tekort

In 2018 heeft de gemeente Houten met succes een aanvraag voor de Vangnetuitkering (VU) 2017 ingediend. Het jaar 2018 is in administratieve zin is afgesloten. De accountantscontrole over 2018 (bij Werk en Inkomen Lekstroom) is in de tweede helft van februari 2019 verricht. Naar onze inzichten kan Houten opnieuw aanspraak maken op de Vangnetregeling, zij het voor een aanzienlijk lager bedrag dan in 2017. Daarvoor zijn twee redenen. De eerste is het hogere BUIG-budget in 2018. Dat was € 7.528.575 tegenover € 6.750.329 in 2017. Daardoor is het eigen-risicobedrag ook hoger geworden. Dat is namelijk 5% van het budget. De tweede reden is het lagere uitgavniveau in 2018. In 2017 werd € 8.147.622 besteed en in 2018 € 7.996.427. Het tekort van de gemeente Houten op het BUIG-budget is daardoor sterk gedaald; van € 1,397 miljoen in 2017 naar € 0,468 miljoen in 2018. Daarop is dan ook nog het eigen risico van 5% van toepassing.

Voortdurend zicht op het tekort

Vooral ook vanwege het grote tekort in 2017 hebben wij in 2018 frequent de ontwikkeling van volume, inkomsten en uitgaven gevolgd. Via de kwartaalrapportages van Werk en Inkomen Lekstroom is daar gedurende 2018 zicht op gehouden. Die rapportages worden door het college van burgemeester en wethouders besproken en ook de gemeenteraadsleden ontvangen die rapportages. Als er aanleiding is tot inhoudelijke behandeling, gebeurt dat ook. Vooral het financiële effect van de huisvesting van bijzonder veel statushouders in Houten, is regelmatig onderwerp van discussie geweest.

Bij de financiële halfjaarrapportage 2018 werd duidelijk dat Houten het jaar opnieuw met een tekort zou afsluiten. Dat is in 2018 bij de bestuursrapportage met de gemeenteraad gedeeld. Het was de bevestiging van het beeld dat wij al eerder in het jaar waarnamen en hebben besproken. In het vervolg van deze notitie komt een aantal stappen aan de orde, dat in 2018 en ook in de jaren daarvoor is gezet om het tekort op het BUIG-budget van Houten te beperken dan wel terug te dringen.

Invloeden op het bijstandsvolume

In de afgelopen jaren zijn veel statushouders opgenomen in de gemeenten. De taakstelling voor het aantal te huisvesten personen is gekoppeld aan het inwonertal. Voor gemeenten met een lage bijstandsdichtheid is hun aandeel aanzienlijk binnen het totale bijstandsvolume. Voor de gemeente Houten speelt dat zeker een grote rol, Voor de komst van de statushouders waren in Houten weinig huishoudens afhankelijk van een uitkering. Huishoudens met een migratie-achtergrond hebben beperkte

uitstroomkansen en blijven doorgaans langdurig van een bijstandsuitkering afhankelijk. Die voorspelbare groei van de bijstand door de komst van statushouders, is door het ministerie van SZW aanvankelijk niet meegenomen in de raming van het bijstandsvolume. In 2018 echter is daarvoor een correctie toegepast op het macrobudget ter grootte van € 118 miljoen.

Ook de aangescherpte eisen voor de Wajong-uitkeringen zijn van invloed op het bijstandsvolume. Door beperking van de instroom in de Wajong, raken meer jongeren aangewezen op een bijstandsuitkering. Sinds op 1 januari 2015 de Participatiewet van kracht werd, hebben alleen jongeren die volledig arbeidsongeschikt zijn nog recht op een Wajong-uitkering. Andere jongeren met een handicap kunnen een bijstandsuitkering krijgen als zij onvoldoende inkomen en vermogen hebben.

Een andere oorzaak van de stijging van het volume is de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daardoor wordt de uitstroom uit de bijstand naar de AOW voor een aantal 65-plussers steeds verder uitgesteld. In het verleden eindigde de uitkering altijd bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd.

Het herstel van de economie vertaalt zich sinds ruim een jaar in een daling van het aantal bijstandsuitkeringen. Uitstroom naar werk behoort weer tot de mogelijkheden. Wel zien wij dat bijzonder veel mensen die nu van de bijstand afhankelijk zijn, een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Het vraagt veel meer inspanning van ons om ook die mensen te laten participeren en aan werk te helpen.

Het principe achter de maatregelen

Doel van elke gemeente is om het tekort op het van het rijk ontvangen budget zo veel mogelijk te beperken. Dat kan door de inkomsten te verhogen (niet de rijksbijdrage) of de uitgaven te verlagen (niet de normbedragen van de uitkeringen). De kosten worden immers bepaald door het totale volume aan bijstandsuitkeringen en de aan de huishoudens betaalde bedragen. Een lager volume (minder instroom en meer uitstroom) en een lagere prijs (meer verrekenende inkomsten) hebben een gunstige invloed op de totale kosten. Naast de verrekening van inkomsten speelt in het algemeen ook de basisprijs van een uitkering een grote rol. Vooral een groter aandeel gehuwden heeft een kostenverhogend effect, omdat hun uitkeringsnorm hoger is. Vooral de gemeenten Lopik (24,8%) en Houten (23,1%) hebben daar binnen de Lekstroom last van. In de gemeente Nieuwegein is het aantal gehuwden juist erg laag (15,5%) en dat is gunstig voor de gemiddelde prijs van de uitkering (Bron: WIL Kwartaalrapportage 2018-Q4, op basis van de Divosa benchmark Werk en Inkomen).

Concrete maatregelen die zijn genomen

Omdat een aantal Lekstroomgemeenten al eerder of langere tijd met tekorten wordt geconfronteerd, is WIL al geruime tijd actief op het gebied van bestands- en uitgavenreductie. Dat past ook bij de uitgangspunten die de gemeenten en WIL hebben afgesproken. De maatregelen dateren dus voor een belangrijk deel al uit eerdere jaren. In 2018 zijn wel extra maatregelen getroffen als een logisch vervolg daarop. Veel van wat in 2018 en ook in 2019 en 2020 gebeurt, vindt zijn oorsprong in besluiten die in eerdere jaren zijn genomen.

In het algemeen gesteld zijn alle acties die WIL uitvoert gericht op het voorkomen en beperken van uitkeringsafhankelijkheid van inwoners van de Lekstroomgemeenten. Daarbij wordt geen onderscheid

gemaakt naar de woongemeente. Niet bij de instroom, niet bij de inzet van instrumenten en ook niet bij de uitstroom.

Maatregelen hebben veelal een relatie met de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) die de vijf Lekstroomgemeenten en WIL hanteren. Vanaf 2018 is met een nieuwe set indicatoren gewerkt, op basis van een consultatie door organisatieadviesbureau Berenschot. De opdracht daarvoor is primair door de gemeente Houten aan Berenschot verstrekt. De andere Lekstroomgemeenten hebben zich daarbij aangesloten.

Aan de KPI's zijn normen gekoppeld die deels zijn gerelateerd aan de Divosa benchmark en deels zijn gebaseerd op onderling afgesproken doelstellingen.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

1. Handhaving

Als onderdeel van de Innovatieagenda is door de Lekstroomgemeenten extra geld beschikbaar gesteld voor de versterking van het team handhaving. Dat heeft vanaf begin 2016 een positief effect gehad. Er konden extra themacontroles worden uitgevoerd. Ook in 2017 heeft die extra inzet (2 fte) op handhaving plaats gevonden. Bij de afronding in 2018 is berekend dat er per saldo sprake is geweest van een besparing op de uitgaven BUIG. De investering in deze extra themacontroles is meer dan terugverdiend.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Het aantal beëindigde uitkeringen, omgerekend naar een besparing van 1 jaar uitkeringslast, heeft een gecalculeerd rendement van 113% van de investering opgeleverd.

2. Terugvordering en verhaal

Voor terugvordering geldt bij bijstandshuishoudens in principe een beslagvrije voet van 90%. In individuele situaties kan die ruimte nog verder worden beperkt, maar de mogelijkheden voor Werk en Inkomen Lekstroom (i.c. de gemeente) om daadwerkelijk terug te vorderen zijn vrij beperkt.

De geplande invoeringsdatum van de nieuwe Wet vereenvoudiging beslagvrije voet was 1 januari 2019. Eind 2018 heeft de staatssecretaris bekend gemaakt dat die datum niet wordt gehaald. Er is sprake van uitstel met mogelijk zelfs twee jaar. Vooruitlopend op de nieuwe wetgeving betreffende de beslagvrije voet, heeft het bestuur van Werk en Inkomen Lekstroom in 2018 besloten om de beslagvrije voet correct toe te gaan passen bij alle klanten die een schuld hebben bij WIL. Dit project is eind 2018 afgerond en heeft in dat jaar geleid tot minder inkomsten voor WIL. Dat is het rechtstreekse gevolg van het toepassen van de wet, die al geruime tijd geleden door beide Kamers is aangenomen. Bijkomend effect is dat schulden aan WIL (i.c. de gemeente) minder snel worden ingelopen.

WIL spant zich nog steeds en intensief in om zo snel mogelijk na beëindiging van de uitkering de te veel verstrekte bijstand terug te vorderen. Daarop voeren de gemeenten via WIL een actief incassobeleid, binnen het wettelijke kader en met inachtneming van de beslagvrije voet. Ook op dit punt zijn de mogelijkheden beperkt om tot nog meer verrekking van inkomsten te komen.

Om te komen tot een sluitende aanpak bij het incasseren van vorderingen, is na een aanbestedingsprocedure een contract gesloten met Invoned. Daarmee hebben de Lekstroomgemeenten via WIL een partner, die ook bij lastige en/of specifieke vorderingen tot incasso probeert te komen. Daar waar sprake is van een vordering kan - na aanschrijvingen vanuit WIL - zo nodig een gespecialiseerd incassobureau worden ingeschakeld om tot incasso (van bijvoorbeeld fraudevorderingen) te komen. Ook

Invoned handelt binnen het wettelijk kader en stelt zich op als sociaal invorderaar. Aan dat laatste hechten wij veel waarde.

Bijdrage aan reductie van het tekort

De interne norm voor de verrekenbare inkomsten in 2018 was 2%. In 2018 is door WIL 2,22% gerealiseerd. Specifiek voor Houten is het percentage van de verrekende inkomsten 2,29% geweest (Bron: 4^e kwartaalrapportage WIL). Door meer in te zetten op terugvordering en verhaal is een daling van de verrekenbare inkomsten voorkomen.

3. Inkomsten parttime werk

Uit de benchmark Werk en Inkomen van Divosa kwam al langere tijd naar voren dat binnen de Lekstroomregio minder dan gemiddeld huishoudens parttime inkomsten hebben. Als ze die wel hebben zijn ze wel duidelijk hoger dan gemiddeld. In het begin van 2018 hebben wij overleg gehad met medewerkers van SEO en het Ministerie van Sociale zaken. De aanleiding daarvoor komt in onderdeel B2 aan bod. Tijdens dat overleg gaf SEO aan dat het aantal parttime werkenden in de Lekstroom juist hoog is. Dat komt doordat SEO en de Divosa benchmark een afwijkende definitie hanteren. Dit alles neemt niet weg dat wij in 2018 hebben ingezet op een actieve benadering van klanten en bemiddeling naar (parttime) werk. Dat heeft zichtbare resultaten opgeleverd.

Bijdrage aan reductie van het tekort

De 12 maands-trend van de gemiddelde inkomsten per parttime werkende, steeg binnen de Lekstroom van € 602 in 2017 naar € 659 in 2018. Voor Houten specifiek steeg het bedrag van € 586 naar € 668. Naast hogere inkomsten per huishouden, nam ook het percentage klanten met inkomsten uit parttime werk toe. De 12-maands trend steeg voor de Lekstroom van 6,5% naar 7,2%. In Houten liep het trendpercentage op van 6,1% naar 6,5%.

4. Veranderend klantenbestand

We merken dat ons klantenbestand van karakter en samenstelling verandert. De omvang van klantgroep 1 (korte afstand tot de arbeidsmarkt) is tot een minimum geslonken. We zien steeds meer klanten met multi-problematiek en ook een toename van de klantgroep met arbeidsbeperkingen. Het aantal klanten dat is opgenomen in het doelgroepenregister/beschut werk indicatie blijft groeiende. Dit vraagt van ons om mee te bewegen. Wij hebben dat gedaan door keuzes te maken voor de lokale inzet van werkcoaches. Niet meer alleen vanuit de centrale vestiging van WIL, maar op locatie in de gemeente.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Het klantbeeld is hierdoor completer geworden en vastgelegd in de door WIL gebruikte systemen (Competensys en Suite voor sociaal domein). Over de lokale inzet van werkcoaches zijn zowel de klanten als de gemeenten en de werkcoaches tevreden.

Lokale inzet van experimenteerbudget

De Lekstroomgemeenten hadden gezamenlijk € 300.0000 ter beschikking om lokale projecten te kunnen opstarten. Dat waren er 11 in 2018. Er hebben ongeveer 95 klanten aan deelgenomen. Het doel is maatwerk te kunnen leveren op lokaal niveau. De projecten stonden echter ook open voor klanten uit

andere gemeenten. Er is in 2018 een coördinator beschikbaar gesteld vanuit WIL, die deze projecten heeft gecoördineerd, gemonitord en als linking pin fungeerde tussen vraag en aanbod i.c. de gemeenten en WIL. Deze inzet is positief gewaardeerd door onze partners.

Beter zicht op de klant

Binnen de afdeling Werk is er in 2018 voor gekozen om de klanten uit klantgroep 2 naar gemeente te gaan indelen en daar vaste werkcoaches op in te zetten. Het doel daarvan is dat werkcoaches klantgroep 2, lokaal gaan participeren in de lokale werkteams en klanten beter lokaal kunnen worden bediend. Niet alleen door middel van betaald werk, maar ook via onbetaald werk waarmee de klant stappen kan zetten.

De caseload van de werkcoaches klantgroep 2 is teruggebracht naar een actief bestand van maximaal 75 klanten. Daardoor hebben zij meer tijd gekregen voor hun klanten en is hun zicht op hun klanten verbeterd. Er ontstaat meer beweging en klanten worden lokaal beter bediend. Naast het actieve bestand is er een algemeen bestand. Deze klanten zijn in 2018 allemaal benaderd door twee medewerkers aan de hand van een vragenlijst. De reacties zijn verwerkt in CompetenSys en de Suite voor het sociaal domein van Centric. Daar waar de inschatting is gemaakt dat de klant op basis van de vragenlijst naar het actieve bestand kan worden overgebracht, is dat ook gebeurd.

CompetenSys

Om succesvol te blijven en onze resultaten op zijn minst te kunnen continueren, is het essentieel dat we goed inzicht hebben in ons volledige klantenbestand. We hebben daarmee in 2016 en vooral 2017 een forse inhaalslag gemaakt door CompetenSys te implementeren. In deze diagnose- en matchingtool is in de loop van 2016 alle nieuwe instroom geregistreerd. In 2017 zijn ook alle klanten uit de klantgroepen 1 tot en met 3 toegevoegd (het zittende bestand) en zijn vacatures in het systeem ingevoerd. Daardoor kunnen we daadwerkelijk beter matchen, al blijft succesvol matchen vooral mensenwerk.

In 2018 is veel energie gestopt in de afstemming van CompetenSys met de Suite voor sociaal domein (Centric), om tot een integraler klantbeeld te komen.

5. Houtense werktafel

In het lokale werkteam van Houten – de Houtense werktafel – zijn matchmakers aangesteld om klanten intensief te begeleiden van bank naar baan. Deze matchmakers geven alle klanten veel aandacht, om ze te activeren en weer de eerste stappen te laten zetten op de arbeidsmarkt. Uiteindelijk moet dit leiden tot (betaald) werk. De projectleider van de Houtense Werktafel gaat daarnaast de samenwerking aan met lokale ondernemers en netwerkpartijen om klanten in trajecten te kunnen plaatsen.

In deze trajecten is oog voor de opleiding van klanten, met de bedoeling die te koppelen aan betaald werk. Dit is niet altijd mogelijk, maar er wordt altijd geprobeerd zoveel mogelijk maatwerk te leveren voor de klanten. In de Houtense werktafel zijn klanten veel beter in beeld gebracht, zijn ze intensief gesproken en gestart in trajecten als 'Het Brede Bos', 'Kom in de Keuken' en 'Bouwmensen met SVS Inburgering'. Daardoor hebben ze werknemersvaardigheden opgedaan en zijn of kunnen ze weer betaald aan het werk.

Bijdrage aan reductie van het tekort

In totaal zijn in 2018 meer dan 50 klanten door de matchmaker(s) gesproken in de Houtense Werktafel. 20 klanten zijn betaald aan het werk gegaan en nog veel meer klanten hebben werknemersvaardigheden opgedaan of scholing gevolgd. Daardoor zijn hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Bestandsanalyse

Werk en Inkomen Lekstroom, i.c. de Lekstroomgemeenten focussen sterk op de rechtmatigheid van de verstrekkingen, ten einde het maatschappelijk draagvlak voor onze sociale voorzieningen te behouden. Door handhaving in te bedden in de procedures reageren we snel en weten klanten dat fraude niet loont. Door onze inzet op het terughalen van teveel betaalde uitkeringen wordt de schadelast voor de gemeente zoveel mogelijk beperkt (Meerjarenbeleidsplan 2014-2018, verlengd tot 2020).

Om dit vol te houden en te versterken zijn wij voortdurend op zoek naar methoden om controlewerkzaamheden snel en efficiënt uit te voeren. Wij streven daarbij naar een zo gering mogelijke (administratieve) belasting voor onze klanten en voor WIL. Wij schakelen daarvoor externe expertise in van Totta Datalab.

Statushouders en rekentool

De instroom van statushouders was de afgelopen jaren fors. Vooral in 2016 heeft de gemeente Houten veel meer statushouders geplaatst, dan zij op grond van de taakstelling verplicht was te doen. In de afgelopen jaren was de instroom van statushouders huishoudens in Houten resp. 32 in 2015, 93 in 2016, 37 in 2017 en 4 in 2018. Dit heeft ertoe geleid dat het bijstandsvolume in Houten sterk is gestegen.

Zeker voor gemeenten met een lage bijstandsdichtheid, zoals Houten, heeft de opvang van statushouders een sterk negatief effect op het bijstandsvolume. De taakstelling is immers gebaseerd op het inwonertal en niet op de bijstandsdichtheid. Wij weten uit ervaring en publicaties dat re-integratie en economische zelfstandigheid voor die groep klanten een weg van lange adem is.

Om de gevolgen hiervan beter in beeld te krijgen hebben wij gebruik gemaakt van de jaarlijkse rekentool die door het Ministerie van SZW beschikbaar wordt gesteld.

Nieuwe statushouders

De gemeente Houten neemt deel aan de Doorgaande lijn. Dit is een samenwerkingsverband tussen 16 gemeenten in en rond Utrecht. Het is de opzet om nieuw in Houten te huisvesten statushouders alvast te testen, een Plan inburgering Participatie(PIP) op stellen en al te starten met onder andere de bemiddeling naar werk als de statushouder nog in het AZC woont. Wij wachten dus niet tot de statushouder in Houten woonachtig is. De gedachte is dat de periode dat de statushouder een uitkering ontvangt door deze aanpak wordt verkort. Er zijn regionaal nog te weinig gegevens beschikbaar om dit te onderbouwen. Met deze methode lopen we vooruit op de plannen van minister Koolmees voor juli 2020. Dit is één van beheersingsinstrumenten die we willen blijven inzetten.

Externe partners

Er zijn veel externe partners met wie de gemeente Houten (via Werk en Inkomen Lekstroom) samenwerkt en/of contractafspraken heeft gemaakt. We noemen daarvan de volgende:

Flextensie

We zijn de samenwerking aangegaan met nieuwe innovatieve partners, zoals Flextensie. Daarbij maken we gebruik van de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Met Flextensie bieden we mensen met een bijstandsuitkering een opstap naar werk, bij voorkeur duurzaam werk. Flextensie heeft een werkwijze ontwikkeld, waarmee gemeenten flexibel werk kunnen benutten als opstap naar vast(er) werk voor mensen met een bijstandsuitkering. Het contract met Flextensie liep tot oktober 2018.

Flextensie is vorig jaar gestopt maar via een nieuwe aanbieder is het idee nieuw leven ingeblazen. Het gaat om werken met behoud van uitkering, met een kleine financiële 'bonus' per gewerkt uur. Het is een stimulans voor klanten om werkervaring op te kunnen doen en daar een financieel voordeel aan over te houden. Ook voor de werkgever heeft dit een voordeel. De werkgever kan via dit aanbod laagdrempelig 'snuffelen' aan de klant en deze wellicht na afloop alsnog in loondienst aannemen. In dat geval stopt de uitkering en is uitstroom naar werk gerealiseerd.

Let's move

In samenwerking met sportcomplex Merwestein in Nieuwegein zijn in het najaar van 2017 13 jongeren uit de Lekstroom in het sportieve traject Let's move gestapt. Gedurende 12 weken zijn zij in beweging gebracht om een baan te krijgen, of een werkervaringsplaats of opleiding te vinden. Hoewel de economie aantrekt en de werkloosheid daalt, vinden niet alle jongeren als vanzelfsprekend een baan. Dit traject biedt hen hulp om in beweging te komen door workshops, sportactiviteiten en bedrijfsbezoeken. Dit was succesvol en liep door tot in 2018, maar heeft later in het jaar geen vervolg gekregen vanwege andere inzet van werkcoaches. In totaal hebben vier groepen jongeren aan Let's move deelgenomen.

Inhuur van tijdelijk personeel via voorkeursleveranciers

Werk en Inkomen Lekstroom is een jonge organisatie. In 2018 werd het vijfjarig bestaan gevierd. Piekbelasting in personeelscapaciteit wordt door WIL opgevangen met inhuur van extern personeel. Daarvoor zijn mantelovereenkomsten met enkele vaste leveranciers gesloten. Die medewerkers brengen persoonlijke expertise en ervaringen vanuit andere gemeenten en organisaties mee naar WIL. Ook daardoor kunnen binnen WIL verbeterstappen worden gezet op allerlei vlak.

Regionale samenwerking (RUO)

WIL neemt deel aan het Regionaal Uitvoerings Overleg, waarin onder andere de gemeente Stichtse Vecht, de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug en de Biga Groep participeren, net als (voorheen) PAUW bedrijven, en het UWV. Naast kennisuitwisseling op het gebied van garantiebannen is het doel van dat overleg vooral om regionaal onderlinge concurrentie te voorkomen en werkgevers zoveel als mogelijk uniform te bedienen. We willen het beschikbare volume samen invullen en niet vanuit verschillende belangen bij dezelfde werkgever aankloppen.

Utrechtse Werktafel en garantiebannen

WIL participeert ook in de Utrechtse Werktafel. Dat is een bestuurlijk-regionaal samenwerkingsverband van gemeenten, werkgevers en vakbonden. De Utrechtse Werktafel is opgezet om deze banenafspraken uit het Sociaal Akkoord in de arbeidsmarktregio Utrecht-Midden te realiseren. De tendens is om grotere werkgevers, zoals Albert Heijn, regionaal te bedienen.

Regionale arbeidsmarktproblemen vragen om regionale oplossingen. De Utrechtse Werktafel vormt de schakel tussen werkgevers in de regio en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Uniek is de gezamenlijke pilot 'invulling banenafpraak' die wordt uitgevoerd. Daarin ontwikkelen professionals van alle samenwerkende organisaties (UWV, SW-bedrijven en gemeenten) een gezamenlijke aanpak voor de werkzoekende met een arbeidsbeperking. De pilot gaat voor een gezamenlijke aanpak, kennisuitwisseling en realisatie van de diagnose.

Ook in breder perspectief zijn er contacten en sluiten wij aan bij initiatieven om kennis en ervaringen te delen. Voorbeelden daarvan zijn:

Divosa vrijdagen

Met grote regelmaat organiseert Divosa thematische bijeenkomsten waarin gemeenten hun ervaringen uitwisselen. WIL neemt vaak deel aan deze zgn. Divosa-vrijdagen. In mei 2017 was er een bijeenkomst rond het onderwerp '1001 ideeën om je bijstandsbestand te verlagen'. In die bijeenkomst zijn de resultaten gepresenteerd van een onderzoek dat Atlas voor Gemeenten heeft uitgevoerd. Voor een selectie van gemeenten hebben zij de sterke en zwakke punten ten opzichte van het verdeelmodel gepresenteerd.

Uit de presentaties van die dag hebben wij vooral die van de gemeente Wageningen benut. Zij lichtten toe hoe extra investeringen in re-integratie zijn terugverdiend door een hogere uitstroom en hoe meer inkomsten uit parttime werken konden worden gerealiseerd. Dit hebben wij gebruikt voor de verhoging van de inkomsten uit parttime werk.

In 2018 hebben wij deelgenomen aan de Divosa-vrijdag over de Miljoenennota. Daarin kwam zowel het verdeelmodel 2018-2019 als de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten van SZW aan bod. Aan de hand daarvan hebben wij afwijkingen kunnen waarnemen tussen de verwachtingen binnen het model en de realisaties. Dat heeft vooral tot acties geleid voor de vele statushouders die Houten heeft gehuisvest. In het vervolg bij maatregel 6 en 7 gaan we nader in op de inzet via van Houten&Co en de Doorgaande lijn, die daarop is gericht.

Divosa congressen, leefwereld versus systeemwereld

Meer dan in het recente verleden nemen medewerkers van WIL deel aan het voorjaars- en najaarscongres van Divosa. Vooral in het najaar van 2018 hebben veel WIL-medewerkers het congres en de workshops bezocht. Dat kwam mede door het thema 'Ken je mij'. De Lekstroomgemeenten c.q. WIL zijn intensief bezig met het loslaten van het denken vanuit de systeemwereld, als denken vanuit de leefwereld van de klant tot een betere oplossing leidt. Al in de zomer van 2017 is daar aan gewerkt, door

een inspirerende lezing van Evelien Meester (Teammanager Juridische Facilitering en Vakbekwaamheid bij Stimulansz) over 'de omgekeerde toets'. Die bijeenkomst was voor alle WIL-medewerkers bedoeld en de opkomst was groot.

Externe expertise en kennissystemen

Werk en Inkomen Lekstroom i.c. de gemeente Houten maakt ook gebruik van externe expertise en kennissystemen op specifieke onderdelen. Ze helpen ons tot betere resultaten te komen. We noemen daarvan:

Schulinck

Werk en Inkomen Lekstroom heeft een doorlopend abonnement op 'Grip op Participatiewet' van Schulinck en de helpdesk van Schulinck. De jurisprudentie die in die kennisbank is vastgelegd en de 'juridische' helpdesk ondersteunen WIL bij het nemen van het voor de klant best mogelijke besluit. Daarvoor is de geldende wet- en regelgeving de basis, waarbij wordt gezocht naar ruimte om aan te sluiten bij de leefwereld van de klant. De helpdesk wordt frequent door WIL benaderd met casuïstiek.

Divosa Benchmark Werk en Inkomen

Namens de vijf gemeenten neemt WIL al sinds 2014 deel aan de benchmark Werk en Inkomen van Divosa. Prestaties van WIL worden frequent vergeleken met diverse referentiegroepen uit de benchmark. Die vergelijkingen komen terug in de kwartaalrapportages die WIL aan de gemeente Houten verstrekt. Een jaar later is daar de benchmark Divosa Armoede en Schulden bijgekomen.

WIL heeft een afvaardiging in beide klankbordgroepen die voor de benchmarks actief zijn. Diverse indicatoren waarop de gemeente Houten en de andere vier Lekstroomgemeenten de prestaties van WIL beoordelen, zijn aan de benchmark gekoppeld. De doelstelling voor WIL ligt voor een aantal prestaties op het benchmarkgemiddelde. In een aantal gevallen is de lat hoger gelegd en moet bijvoorbeeld 10% beter dan de benchmark worden gepresteerd.

Aan de benchmarkdeelname zijn per jaar twee benchlearnbijeenkomsten verbonden. Dat zijn thematische bijeenkomsten in de regio, waarin deelnemers hun onderlinge resultaten bespreken. Minstens zo belangrijk is dat tijdens die bijeenkomsten best practices worden uitgewisseld. Zo biedt de benchmark ruimte om ervaringen te delen en nieuwe ideeën op te doen. WIL neemt altijd met een afvaardiging deel aan de benchlearnbijeenkomsten. Daardoor wordt de kennis vergroot en kunnen bruikbare initiatieven worden gedeeld en opgehaald.

Daarnaast is ook een jaarlijks managementgesprek onderdeel van het contract met Divosa. Medewerkers van Divosa, Stimulansz en BMC gaan dan in gesprek met de directie en het management van WIL over de benchmarkresultaten. Zij lichten toelichten welke resultaten bij hun in het oog zijn gesprongen. Ook de senior-medewerkers van de WIL-afdelingen en de beleidsmedewerkers zijn bij dat gesprek aanwezig. Het bespreken van opvallend lagere en hogere scores is uiterst zinvol. Aan de hand daarvan kunnen we gericht inzet plegen op het verbeteren van onze prestaties. Overigens realiseren we ons wel dat het binnen de benchmark niet mogelijk is om in alles de beste te zijn.

De managementgesprekken brengen ons op nieuwe ideeën, voortkomend uit resultaten van andere benchmarkdeelnemers die op punten beter presteren dan WIL c.q. Houten. Heel concreet heeft dat tot stevige inzet op parttime werken en inkomsten uit parttime werk geleid.

Afstemming met SEO en het Ministerie van SZW

In 2018 hebben wij overlegd met het ministerie van SZW en SEO over het verdeelmodel. Die afspraak kwam voort uit de vraag hoe het mogelijk is dat de prognoses en realisaties in de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten per Lekstroomgemeente zo sterk verschillen, als het beleid dat de GR uitvoert niet verschilt per gemeente. Wij wilden daar externe expertise voor raadplegen.

Het ministerie van SZW bood daarop aan met drie medewerkers en de SEO-rekenmeesters van het verdeelmodel te analyseren welke dynamiek dergelijke verschillen veroorzaakt. De conclusie die uit de grondige analyse en het lange gesprek volgde was helder en logisch. Inzet vanuit een GR op specifieke groepen huishoudens kan per gemeente een verschillend effect hebben, omdat het succes afhankelijk is van de samenstelling van de populatie. Zo heeft inzet op jongeren minder effect voor een gemeente met weinig jongeren.

Een andere conclusie dan deze kon op basis van de analyse niet worden getrokken. Dat maakte wel duidelijk waardoor sommige grote verschillen ontstaan.

Externe rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten

De externe rekentool van het ministerie gebruiken wij om te beoordelen op welke maatstaven de realiteit afwijkt van de prognose. Aan de hand daarvan is meer gerichte inzet van maatregelen mogelijk.

Jongeren zijn voor WIL de enige vastgestelde doelgroep. Er is een jongerenloket actief voor de vijf Lekstroomgemeenten. Daarin wordt nauw samengewerkt met een externe partner, het RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten). Het jongerenloket hanteert een intensieve aanpak met het oog op zo groot mogelijke uitkeringsonafhankelijkheid bij jongeren.

B3. Externe maatregelen

6. Bestandsanalyse

De onderneming Totta Datalab heeft in het kader van bestandscontroles en -analyses samen met WIL een model gebouwd, dat gebruikt kan worden bij het ontdekken van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen. De uitvoering van deze methode leidt tot goede resultaten.

Het model is een algoritme dat is gebaseerd op de bij WIL bekende data van fraudeurs. Door de data van overige uitkeringspartijen daarmee te vergelijken, wordt nagegaan hoeveel gelijkenis deze klanten hebben met een fraudeur. De overeenkomsten worden uitgedrukt in percentages. In theorie betekent dit dat meer overeenkomsten met een fraudeur tot een hoger percentage leiden. En vervolgens is de redenering: des te hoger het percentage, des te groter is de kans dat deze klant dan zelf ook fraudeert. Het algoritme is voortdurend in ontwikkeling, ook door regelmatige toevoeging van data.

Op deze wijze gebruik maken van data van onze klanten en gegevensvergelijking is niet in strijd met de Participatiewet en overige wetgeving op het gebied van privacybescherming. De komst van de Algemene

verordening gegevensbescherming in mei 2018 beperkt wel de mogelijkheden die er in technische zin zijn. Ondanks dat laten de resultaten een positieve indruk achter. Het is een nieuwe ontwikkeling die in 2016 is ingezet. Het gaat om een product in wording en dat heeft in 2017 en 2018 al tot resultaten geleid. We zijn daar positief over. Vandaar dat het contract met Totta voor 2019 is verlengd.

Bijdrage aan reductie van het tekort

In 2018 zijn in totaal 29 klanten onderzocht, op basis van een signaal dat voortkwam uit de themacontrole Totta Datalab. Bij 8 daarvan zijn onrechtmatigheden vastgesteld. Dat heeft geleid tot 6 beëindigingen en in 2 gevallen werd fraude geconstateerd en is terugvordering ingesteld. Bovendien is 1 uitkering na onderzoek door belanghebbenden opgezegd en 1 onderzoek loopt nog.

7. Statushouders

In de Informatietool Participatiewet 2018 van het Ministerie van SZW zien wij de bevestiging van de grote toestroom. Het aantal huishoudens zonder migratieachtergrond werd voor 31-12-2016 voorspeld op 278, op een totaal van 517 huishoudens. Dat betekent dat 53,8% geen en 46,2% wel een migratieachtergrond heeft. In werkelijkheid waren het in totaal 566 huishoudens (9,5% meer), waarvan 246 zonder migratie achtergrond. Dat is 43,5%. Dat betekent dat 56,5% wel een migratie-achtergrond heeft (per 31-12-2016). Dat gaat om 320 huishoudens en dat is veel meer dan de voorspelde 239 huishoudens (33,9% meer).

We constateren twee dingen. In de eerste plaats was het bijstandsvolume veel hoger dan in het model voorspeld. Dat komt door de grote toestroom van statushouders. Het tweede is dat diezelfde toestroom ook de verhouding heeft doen omslaan. Het aandeel huishoudens met een migratie-achtergrond is meer dan 10 procentpunt hoger dan voorspeld werd. In de tabel staan enkele opvallende verschillen.

Herkomst	Werkelijk aantal	Voorspeld aantal	Verskil	%
Zonder migratieachtergrond	246	278	-32	11,5% minder
Afghanistan	19	14	5	35,7% meer
Irak	24	18	6	33,3% meer
Syrië	91	57	34	59,6% meer
Somalië/Eritrea	29	18	11	61,1% meer
Overig Afrika	37	24	13	54,2% meer
Overig niet westers	29	16	13	81,3% meer

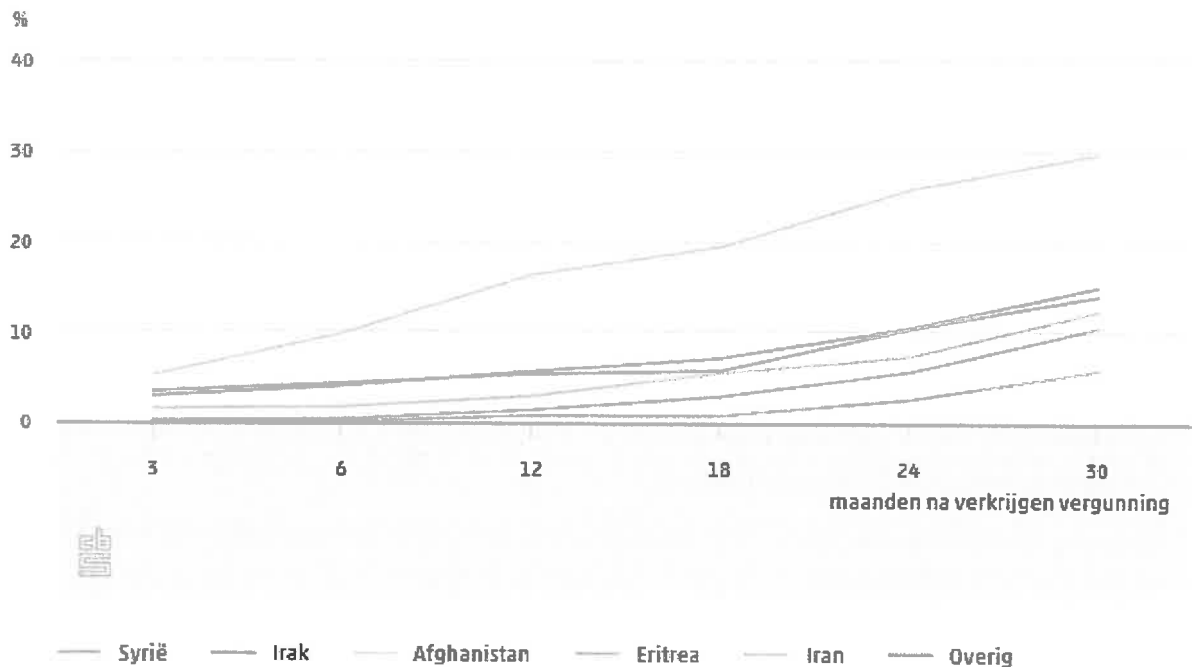
Daarnaast zijn er nog enkele kleine afwijkingen, maar het blijkt duidelijk dat het aantal niet westerse huishoudens veel groter is dan door het model is voorspeld. Veel van deze huishoudens zijn jongere alleenstaanden. En ook dat zien we terug in de Informatietool. Het voorspelde aantal alleenstaanden was 198. Het werkelijke aantal is 239. Ook bij de paren met kinderen zien we een hoger aantal dan voorspeld: 97 in plaats van 79. Bij de paren zonder kinderen en eenouderhuishoudens was het totaal 178. Dat is 8 minder dan de voorspelde 186.

Alle leeftijdsgroepen waren eind 2016 omvangrijker dan door het verdeelmodel voorspeld. De grootste afwijking zien we bij de eerder genoemde jongeren. Dat waren er 91 in plaats van de voorspelde 67.

Met deze grootschalige opvang van statushouders heeft Houten een sociaal hart getoond. De keerzijde is het grote effect op het bijstandsvolume en de inspanningen die nodig zijn om ook deze mensen aan werk te helpen. Dat vraagt doorgaans veel meer van ons, dan wat voor mensen zonder migratieachtergrond nodig is.

In april 2018 publiceerde het CBS de volgende onderzoeksgegevens, in opdracht van een viertal ministeries: anderhalf jaar na het verkrijgen van een verblijfsvergunning in 2014 had gemiddeld 4 procent van de 18- tot 65-jarige asielzoekers werk. Een jaar later was dat opgelopen naar 11 procent. Veel statushouders zijn dan nog aan het inburgeren. Vooral Afghanen zijn succesvol in het vinden van werk. Voor Eritreeërs en Syriërs geldt het tegenovergestelde. En juist de groep Syriërs is groot in Houten. Zoals uit de tabel hiervoor blijkt ook veel groter dan waarmee in het verdeelmodel is gerekend. Ter illustratie dient onderstaande grafiek van het CBS.

Werkenden onder 18- tot 65-jarigen die in 2014 een verblijfsvergunning kregen

Inmiddels zijn via de Houtense werktafel diverse initiatieven door de lokale welzijnsorganisatie Van Houten & Co en WIL opgepakt, om statushouders te begeleiden en te bemiddelen naar werk. Dat begint langzaam vruchten af te werpen. Deze lijn willen wij voortzetten om ook op die manier het BUIG-volume te verkleinen en statushouders te laten uitstromen.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Door de intensieve begeleiding en aandacht voor statushouders zijn 4 statushouders uitgestroomd naar betaald werk. Daarnaast volgen 10 statushouders een traject bij de Houtense werktafel. Aan de diverse begeleidingstrajecten gezamenlijk hebben al meer dan 30 statushouders deelgenomen.

8. Nieuwe statushouders

De gemeente Houten neemt deel aan de Doorgaande lijn. Dit is een samenwerkingsverband tussen 16 gemeenten in en rond Utrecht. Het is de opzet om nieuw in Houten te huisvesten statushouders alvast te testen, een Plan inburgering Participatie(PIP) op stellen en alvast te starten met onder andere de bemiddeling naar werk als de statushouder nog in het AZC woont. Wij wachten dus niet tot de statushouder in Houten woonachtig is. De gedachte is dat de periode waarin de statushouder een uitkering ontvangt door deze aanpak wordt verkort. Er zijn regionaal nog te weinig gegevens beschikbaar om dit te onderbouwen. Met deze methode lopen we vooruit op de plannen van minister Koolmees voor juli 2020. Dit is één van beheersingsinstrumenten die we willen blijven inzetten.

Houten had mede door de opvang van jonge statushouders een groot aandeel jongeren (tot 27 jaar) in de uitkering. Eind 2017 ging dat om 16,8% van het bestand. Door inzet op jongeren is dat percentage licht gedaald tot 16,6% aan het eind van 2018. Voor WIL als geheel was het effect groter. Daar daalde hun aandeel van 11,8% naar 10,7%. Vreemd genoeg lijkt hier het tegendeel van het voorgaande punt aan de orde. Inzet op jongeren heeft succes, maar minder voor de gemeente met veel jongeren. In dit specifieke geval komt dat door de migratie achtergrond van veel Houtense jonge statushouders. Daarvoor ligt uitkeringsafhankelijkheid verder weg.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Dit is een nieuwe maatregel waarvan de resultaten pas op een later moment beschikbaar komen. De besluitvorming over deze aanpak dateert van eind 2018.

9. Garantiebannen

We zijn in 2018 op de ingeslagen weg verder gegaan. In 2018 is het aantal mensen dat is geplaatst op een garantiebanaan gestegen naar 148. Daarvan waren er 28 voor de gemeente Houten. De samenwerking met PRO/VSO scholen en RMC is gecontinueerd.

Het jongerenloket speelde daar ook in 2018 een belangrijke rol in. Ook in 2018 hebben wij een actieve beweging naar de VSO/PRO-scholen gemaakt en worden bij de scholen de dossiers opgehaald van de leerlingen die gaan uitstromen. Omdat jongeren dan al in een vroeg stadium bekend zijn bij het jongerenloket, kunnen acties worden ingezet om bijvoorbeeld stageplaatsen om te zetten in betaalde garantiebannen of actief te zoeken naar een passende leerwerkplek.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Het preventief en in een vroegtijdig stadium oppakken van leerlingen heeft geleid tot een hogere uitstroom naar werk en daarmee dus een lagere instroom naar een participatie uitkering. WIL is uiterst succesvol in het realiseren van garantiebannen. Per eind 2018 waren er binnen WIL 148 lopende dossiers (plaatsingen en proefplaatsingen), waarvan 28 voor de gemeente Houten.

10. Samenwerking met externe partners

Voor de inzet van (gespecialiseerde) jobcoaching zijn we in 2018 doorgegaan met de samenwerking met externe partners. Zij leveren jobcoaching aan onze klanten en verrichten loonwaardemetingen. In 2018

hebben we duidelijke afspraken gemaakt over wat wij van hen verwachten, zoals voortgangsrapportages en kaders qua inzet van capaciteit. Hierdoor zijn ook de processen in de backoffice beter ingeregeld en kost het de uitvoering minder tijd om achter facturen, rapportages en contracten aan te gaan.

Ook hebben we 2018 gebruik gemaakt van een dedicated arbeidsdeskundige van het UWV, die ons ondersteunt bij casuïstiek en ons op de hoogte houdt van veranderingen in wetten en regelgeving. Eens in de drie weken werkt hij een dagdeel bij WIL en tussentijds kunnen medewerkers in de uitvoering hem ook consulteren.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Vooraf bij de dagelijkse werkzaamheden profiteren we van samenwerking op meerdere vlakken. Het kwantificeren van de resultaten in het algemeen is voor het aspect van samenwerking lastig.

11. SROI (Social Return on Investment)

De aangeleverde SROI-opdrachten blijken in de praktijk een mooie kans voor onze werkzoekenden. Op de invulling van de opdrachten vanuit de Lekstroomgemeenten scoren we erg hoog. Binnen de Lekstroomgemeenten hebben we samen met de externe deskundigheid van de Social Impact Factory geïnventariseerd welke ondernemers aangemerkt kunnen worden als 'sociaal ondernemer'. Hierdoor zijn extra mogelijkheden ontstaan om social return in te vullen. Het aantal SROI-plaatsingen kon daardoor toenemen van 35 in 2015 naar 48 in 2016. Ook in 2017 zijn minimaal 42 SROI-plaatsingen gerealiseerd.

Onze inzet op het verzilveren van een groter aantal SROI-opdrachten binnen de Lekstroomgemeenten heeft vruchten afgeworpen. Omdat het zo succesvol bleek te zijn, is de doelstelling voor 2018 op een veel hoger niveau gelegd.

Bijdrage aan reductie van het tekort

In 2018 zijn binnen de Lekstroom 97 SROI-plaatsingen gerealiseerd, op een totaal van 899 plaatsingen. Beide doelstellingen zijn gehaald. Van elke 6 SROI-plaatsingen waren er 5 van een kandidaat die niet in een van de Lekstroomgemeenten woont. In totaal 83 plaatsingen.

12. Jongeren

Het Jongerenloket is sinds de aanscherping van de Wajong ook verantwoordelijk voor jongeren met een arbeidsbeperking. Op jaarbasis gaat het voor de Lekstroomregio om ongeveer 75 jongeren. Voor de leerlingen van het Praktijkonderwijs (Pro) of Voortgezet speciaal onderwijs (VSO) deelden de Lekstroomgemeenten het Jongerenloket een prominenter rol toe in de regio. Ook bij leerlingen die vanuit school naar dagbesteding uitstromen, vervullen het Jongerenloket en de WIL-generalist een belangrijke rol. Hierbij werken we nauw samen met het onderwijs, het RMC, het Werkgeversservicepunt en de sociale teams/wijkteams.

We zijn er trots op dat we een sluitende aanpak hebben gerealiseerd voor deze kwetsbare doelgroep. Jongeren en vooral arbeidsbeperkte jongeren, vormen een arbeidsintensieve doelgroep. Wij zijn er alert op dat er voldoende personele bezetting is om de sluitende aanpak te waarborgen. De dekking hiervoor loopt via het participatie- en re-integratie budget.

Nieuw ingevoerd in 2018 is het werken op afspraak voor jongeren.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Het kwantificeren van het effect van deze sluitende aanpak is moeilijk. We willen voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen en daar slagen wij in. Het werken op afspraak leidt vooral tot grotere klanttevredenheid.

13. Lokale werkteams

In 2018 is het klantenbestand van klantgroep 2 onderverdeeld naar gemeente en zijn de werkcoaches 2 aan een specifieke gemeente gekoppeld. Zij werken ook lokaal. Doel is dat er beter lokaal geschakeld wordt, gebruik kan worden gemaakt van lokale voorzieningen en de lokale problematiek beter bediend kan worden. Ook de samenwerking met sociale teams (ontschot werken) ligt hieraan ten grondslag.

Voor de andere klantgroepen worden dedicated werkcoaches en accountmanagers ingezet. Zij zijn op afroep beschikbaar. De voormalige participatieteams zijn in deze lokale werkteams opgegaan: Het inzetten van wethouders/portefeuillehouders bij bedrijfsbezoeken zien wij als een belangrijke meerwaarde. Wij maken daar vaak gebruik van. Daardoor zijn we in staat extra kansen te creëren om bij bedrijven 'binnen te komen'.

Lokale werkteams zijn in staat tot een nauwere samenwerking met de afdelingen Economische Zaken van de Lekstroomgemeenten te komen. Die resulteert in kennisuitwisseling van, voor, over en bij bedrijven.

Bijdrage aan reductie van het tekort

Deze is niet kwantificeerbaar in de zin van tekortreductie. We moeten hier vooral ook denken aan verhoogde klant- en medewerkerstevredenheid.

14. Analyse benchmarkresultaten door Divosa en Stimulansz

Specifiek voor de Vangnetregeling is eind 2017, o.a. in opdracht van WIL, door Divosa/Stimulansz een analyse gemaakt resultaten uit de benchmark. Voor elke van de vijf Lekstroomgemeenten zijn de benchmarkindicatoren die in het oog springen in beeld gebracht. Daarbij is de uitkomst van de individuele Lekstroomgemeente vergeleken met het resultaat van alle benchmarkdeelnemers en het gemiddelde van de regio Midden-Utrecht (zonder de eigen gemeente). Ook die analyse leverde vooral het inzicht op dat er nog winst is te halen op het gebied van parttime werken en parttime inkomsten. Daarop hebben wij in 2018 ingezet met het doel meer mensen parttime werk te laten verrichten en ook hogere inkomsten per parttime werkende te realiseren.

Bijdrage aan de reductie van het tekort

Door onze inzet nam het gemiddeld bedrag per parttime werkende voor Houten in 2018 met 14% toe, van € 586 naar € 668 (12-maands trend). Ook het percentage mensen in Houten met parttime inkomsten steeg in 2018: van 6,1% naar 6,5%. Een dubbele stijging, zowel in geld als in percentage, die tot veel meer verrekenbare inkomsten heeft geleid. Met als gevolg een lagere gemiddelde netto prijs. Die daalde met 3%, van € 14.038 in 2017 naar € 13.614 in 2018. Mede daardoor was er in 2018 veel minder druk op het BUIG-budget van de gemeente Houten.

15. Werkgeversbenadering

De gemeente Houten staat voor een intensieve werkgeversbenadering. Daarbij maakt WIL i.c. Houten gebruik van de kennis en ervaringen van een uitzendbureau dat tot medio 2018 een vaste plek had op de zgn. beursvloer bij Werk en Inkomen Lekstroom.

Sinds het einde van de economische recessie is er werk in overvloed en lijken banen voor het oprapen te liggen. Dat geldt echter niet voor bijstandsgerechtigden met een zichtbare of onzichtbare arbeidsbelemmering. Werkgeversservicepunt Lekstroom (WGSP Lekstroom) helpt juist deze groep klanten, door contact te leggen met werkgevers in de regio en kandidaten te begeleiden naar een duurzaam dienstverband. 'Wij ondersteunen zowel de werkgever als de werknemer. Want iedereen verdient een kans!'

Het succes van de werkgeversbenadering zit er mede in dat wij de werkgever goed kennen en ook als een externe kennisbron zien. Natuurlijk is ons doel om tot een plaatsing te komen, maar in de contacten met werkgevers staat dat niet voorop.

Wij ondersteunen werkgevers die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid willen nemen waar we kunnen. Dat doen wij bijvoorbeeld door de inzet van een jobcoach of voorlichting over loonkostensubsidie. Als WGSP Lekstroom willen wij niet alleen kandidaten plaatsen, maar ook werkelijk van meerwaarde zijn voor de werkgevers.

Onze inzet is gericht op duurzame uitstroom naar werk en social return on investment.

Bijdrage aan de reductie van het tekort

Het aantal plaatsingen op basis van social return on investment steeg zeer sterk in 2018. In 2017 waren dat er 42 en in 2018 was het 131% meer. Het aantal is uitgekomen op 97; dat is 22 meer dan de doelstelling.

Het succes van onze werkgeversbenadering zien we terug in de uitstroom naar werk of zelfstandig beroep of bedrijf. In 2017 betrof dat voor WIL 35,1% van de uitstroom. In 2018 liep dat op tot 39,5%. Het gemiddelde van alle benchmarkdeelnemers was 36,8% in 2017 en 39,4% in 2018. Specifiek voor Houten is de stijging nog sterker geweest, van 30,9% in 2017 naar 37,8% in 2018 (Bron: Divosa benchmark Werk en Inkomen).

Onze aanpak van een intensieve werkgeversbenadering heeft ook een duurzame werking. Dat zien we terug in de herinstroomcijfers die voor WIL uitstekend zijn. Dat werd in het najaar van 2018 ook in het managementgesprek van de Divosa benchmark opgemerkt door BMC en Divosa. Het gemiddeld percentage herinstroom binnen 6 maanden kwam in 2018 voor WIL uit op 7,2%, voor Houten op 8,4% en voor alle benchmark deelnemers gemiddeld op 9,8%. Dat zijn 12-maands trendpercentages.

Het 12 maands-trendpercentage voor de herinstroom na 12 maanden kwam voor WIL op 12,7%, voor Houten op 12,3% en voor alle deelnemers gemiddeld op 15,9% uit. Onder de benchmarkdeelnemers zijn percentages boven 20% overigens geen uitzondering.

Hoe minder huishoudens herinstromen, hoe lager de druk is op het BUIG-budget. Als we het verschil van 3,6% omzetten in huishoudens en uitkeringslast, is de besparing te kwantificeren op ongeveer € 76.000 per jaar

Uitvoering in de Poort met behulp van uitzendbureau

In de Poort bij WIL werken we met twee matchers. De klanten volgen gedurende vier weken een traject van jobcenters, waarin ze worden gematched op openstaande vacatures. Tegelijkertijd worden ze begeleidt en gecoacht in sollicitatievaardigheden. Uitzendbureau Timing participeert ook in deze jobcenters. Klanten blijven maximaal drie maanden in de poort en als ze dan nog niet aan het werk zijn, worden ze warm overgedragen aan een werkcoach. We laten ze dan niet los.

Van de werkcoaches hebben er twee een bijzondere opdracht gekregen. Een werkcoach zorgt voor het vullen van werkervaringsplekken in de kringloopwinkels in de Lekstroom en een werkcoach richt zich specifiek op statushouders.

Er is nog een andere wijziging doorgevoerd. Statushouders komen nu ook langs de Poort en dat was aanvankelijk niet het geval. Op moment dat de uitkering is toegewezen krijgen zij nu een doelmatigheidsgesprek met een medewerker van de Poort, waarin wordt ingezet op inburgering (taal) in combinatie met werk.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Ad 1. Handhaving

Beoogd effect

Door voor handhaving extra middelen vrij te maken in de gemeentebegroting, was het de opzet om een besparing te realiseren die groter is dan de ingezette middelen.

Bereikt effect

Het aantal beëindigde uitkeringen, omgerekend naar een besparing van 1 jaar uitkeringslast, heeft een gecalculeerd rendement van 113% van de investering opgeleverd.

WIL heeft voorgesteld om deze extra inzet op handhaving met aanvullende middelen voort te zetten. Het bestuur heeft hiermee vooralsnog niet ingestemd. Er was op dat moment onvoldoende draagvlak voor aanwezig bij de deelnemende gemeenten. Bovendien was het bestuur nog maar kort in de nieuwe samenstelling actief, na de verkiezingen van 2018. Om er voor te zorgen dat het BUIG-tekort verder kan worden teruggedrongen, is het opnieuw starten met extra themacontroles een optie. De in 2016 en 2017 uitgevoerde onderzoeken laten zien dat inzet van extra middelen (vanuit de gemeentelijke exploitatie) loont. Deze inzet op themacontroles leidt tot betere handhaving en zorgt voor reductie van het bijstandsvolume. Er vindt een feitelijke besparing op de uitkeringslasten plaats. Daaraan gaan echter

forse uitgaven vooraf. De kosten gaan letterlijk voor de baten uit en dat leidt tot een gezond kritische houding.

Inschatting voor de toekomst

Recent is besloten om voor 2019/2020 een themacontrole Handhaving op te nemen in de uitvoeringsagenda van Werk en Inkomen Lekstroom.

Ad. 2 Terugvordering en verhaal

Beoogd effect

Het correct toepassen van de beslagvrije voet heeft een verlagend effect op de verrekenbare inkomsten. Tot en met 2016 stond de KPI-norm voor WIL op 2,5% van de uitgaven. In 2017 is die norm verlaagd naar 1,25% vanwege de beslagvrije voet. Toch werd toen 2,0% gerealiseerd. Voor 2018 is daarop de norm weer verhoogd naar 2,0%, mede vanwege de inschakeling van Invoned.

Bereikt effect

In 2018 is door WIL 2,22% gerealiseerd. Specifiek voor Houten is het percentage van de verrekenbare inkomsten 2,29% geweest (Bron: 4^e kwartaalrapportage WIL). Door meer in te zetten op terugvordering en verhaal is een daling van de verrekenbare inkomsten voorkomen.

Inschatting voor de toekomst

Op grond van eerdere inschattingen werd het percentage voor 2019 op 1% gesteld. Dat is in de begroting 2019 verwerkt. Uit de ervaringen van 2018 maken wij nu op dat een hoger percentage te verwachten valt. Daarom wordt voor de conceptbegroting van 2020 uitgegaan van 2%.

Ad. 3 Inkomsten parttime werk

Beoogd effect

Tot en met 2016 was aan het percentage huishoudens met parttime inkomsten geen doel gesteld. Omdat de Lekstroomgemeenten en WIL werk wilden maken van parttime werk is het doel voor 2017 op 9% gesteld. Voor 2018 is dat verder verhoogd tot een ambitieuze 11%.

Voor het bedrag van de inkomsten gold eveneens geen doel tot en met 2016. Voor 2017 en 2018 is het gesteld op het benchmarkgemiddelde + 10%.

Bereikt effect

De 12 maands-trend van de gemiddelde inkomsten per parttime werkende, steeg binnen de Lekstroom van € 602 in 2017 naar € 659 in 2018. Voor Houten specifiek steeg het bedrag van € 586 naar € 668. Naast hogere inkomsten per huishouden, nam ook het percentage klanten met inkomsten uit parttime werk toe. De 12-maands trend steeg voor de Lekstroom van 6,5% naar 7,2%. In Houten liep het trendpercentage op van 6,1% naar 6,5%.

Deze ontwikkeling gaat binnen de Lekstroom sneller dan de landelijke trend. Het percentage parttime werkenden steeg voor alle deelnemers licht van 9,8% in 2017 naar 10,0% in 2018. Het bedrag steeg ook licht, van € 543 naar € 553.

We zien resultaten van de actieve bemiddeling van klanten naar parttime werk. Daarop hebben wij in 2018 sterker ingezet. De inkomsten liggen voor Houten 20,8% boven het benchmarkgemiddelde. Het aantal parttime werkenden blijft nog achter bij de doelstelling van 11%, maar het percentage loopt sneller op dan binnen de benchmark.

N.B. De gepresenteerde Lekstroomcijfers zijn exclusief Vianen/Vijfheerenlanden, omdat die niet meer bij de benchmarkcijfers van WIL worden betrokken.

Inschatting voor de toekomst

Bij het opstellen van de begroting 2019 is er van uitgegaan van dat 7% van de klanten parttime inkomsten heeft. Dat percentage loopt op naar 7,5% in 2019 en vervolgens naar 8%. Voor de gemiddelde inkomsten uit parttime werk hanteren wij voor alle jaren een doelstelling die is gekoppeld aan de Divosa benchmark. Voor de parttime inkomsten binnen de Lekstroom (i.c. Houten) geldt als doel dat die 10% boven het landelijk benchmarkgemiddelde uitkomen.

Ad. 4 Veranderend klantenbestand

Beoogd effect

Een beter zicht op de klant en lokale inzet van werkcoaches bij de individuele Lekstroomgemeente.

Bereikt effect

Het klantbeeld is completer geworden en vastgelegd in de door WIL gebruikte systemen (Competensys en Suite voor sociaal domein). Over de lokale inzet van werkcoaches zijn zowel de klanten als de gemeenten en de werkcoaches tevreden.

Inschatting voor de toekomst

We gaan door met het verbeteren van ons zicht op de klant. In combinatie met de verdergaande lokale inzet van mensen en middelen verwachten wij dat de uitstroom naar werk of zelfstandig beroep of bedrijf in 2019 en 2020 35% van de totale uitstroom bedraagt. Dat is gelijk aan het percentage in 2017 (35,1%) en lager dan 2018 (39,5%). Door de gewijzigde samenstelling van het bestand achten wij dat laatste percentage moeilijk realiseerbaar voor de nabije toekomst. Het aantal klanten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt is zeer sterk afgenomen.

CompetenSys

Beoogd effect

De afstemming tussen de beide systemen bleek aanvankelijk niet soepel te verlopen. Daarop zijn projecten gestart ter verbetering.

Bereikt effect

Het aantal werkprocessen in de Suite voor sociaal domein is sterk teruggebracht tot een derde (van 9 naar 3). Daardoor is helder geworden wat in welk systeem moet worden gerapporteerd en verloopt dat veel sneller. Het resultaat is dat de werkcoach beter en actueel zicht heeft op de klanten (diagnose). Ook zijn doublures uit de systemen gehaald en is de vastlegging veel beter geordend. De grote winst is bovendien dat de administratieve lastendruk voor de werkcoaches sterk is afgenomen.

Tegelijkertijd zijn alle beschikkingen aangepast. Door helder en eenvoudig taalgebruik sluiten ze nu veel beter aan op de leefwereld van de klant.

Inschatting voor de toekomst

De afstemming van beide systemen wordt verder verbeterd.

Ad. 5 Houtense werktafel

Beoogd effect

Klanten intensief begeleiden, aandacht geven en hun kansen vergroten voor de arbeidsmarkt. Daardoor stromen meer mensen uit de uitkering. Dat bespaart uitkeringslasten en bijkomende lasten in het sociale domein.

Bereikt effect

In totaal zijn in 2018 meer dan 50 klanten door de matchmaker(s) gesproken in de Houtense Werktafel. Dit heeft ervoor gezorgd dat zij weer aandacht hebben ontvangen en in trajecten als 'Het Brede Bos' en 'Kom in de Keuken' aan de slag konden gaan. Hierdoor zijn 20 klanten betaald aan het werk gegaan en hebben nog veel meer klanten werknemersvaardigheden opgedaan of scholing gevolgd. Daardoor zijn hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Bij onderdeel 7 wordt nader ingegaan op de inzet van de Houtense Werktafel voor statushouders.

Ad. 6 Bestandsanalyse

Beoogd effect

Door bestandsanalyse met het oog op misbruik en oneigenlijk gebruik, willen we schadelastbeperking voor de deelnemende gemeenten bereiken. Met deze aanpak kunnen wij het BUIG-volume in voor ons positieve zin beïnvloeden, zonder dat de klant slachtoffer wordt van systeemdenken.

Bereikt effect

In 2017 heeft WIL ieder kwartaal 10 klanten met de hoogste procentuele score onderzocht. Van de in totaal ongeveer 30 onderzoeken die in dat jaar werden afgerond, bleken 11 personen op enigerlei wijze de informatieplicht te hebben geschonden en werden 7 uitkeringen beëindigd.

In 2018 zijn in totaal 29 klanten onderzocht, op basis van een signaal dat voortkwam uit de themacontrole Totta Datalab. Bij 8 daarvan zijn onrechtmatigheden vastgesteld. Dat heeft geleid tot 6 beëindigingen en in 2 gevallen werd fraude geconstateerd en is terugvordering ingesteld. Bovendien is 1 uitkering na onderzoek door belanghebbenden opgezegd en 1 onderzoek loopt nog.

De resultaten over 2018 liggen in lijn met die van 2017.

Inschatting voor de toekomst

Wij zijn tevreden met de resultaten en hebben het contract met Totta Datalab verlengd. Voor 2019 verwachten wij vergelijkbare resultaten als tot nu toe zijn behaald.

Ad. 7 Statushouders

Beoogd effect

Houten wil graag dat alle statushouders participeren in de maatschappij. Hierbij is er niet alleen oog voor de Inburgering. Het is ook belangrijk dat statushouders zo snel mogelijk worden begeleid naar een (betaalde) baan. Daarvoor hebben wij samenwerking gezocht met verschillende partijen, zoals welzijnsorganisatie van Houten&Co, SVS Inburgering en Vluchtelingenwerk. Vanuit de Houtense Werktafel begeleiden matchmakers kandidaten intensief gedurende het gehele traject. In de Houtense Werktafel zijn we voortdurend bezig met nieuwe projecten en trajecten om de statushouders te activeren en hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Statushouders worden geactiveerd en naar een passend traject begeleid dat uiteindelijk tot betaald werk moet leiden. Door het opzetten van leerwerktrajecten als 'Het Brede Bos' en 'Kom in de keuken' krijgen statushouders vaardigheden aangeleerd en worden ze naar werk begeleid. Het liefst via een plaatsing op een betaalde baan, maar als dat niet mogelijk is, wel zo veel mogelijk passend bij de mogelijkheden van de statushouder.

Later is ook een traject gestart met SVS Inburgering, waarin opnieuw 12 statushouders zijn ingestroomd. Dat traject was gericht op werken in de bouw. Bij Vluchtelingenwerk is ook een traject gestart dat is gericht op het maken van een CV, zodat kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot

Bereikt effect

Door de intensieve begeleiding en aandacht voor statushouders zijn 4 statushouders uitgestroomd naar betaald werk. Daarnaast volgen 10 statushouders een traject bij de Houtense werktafel. Zij hebben de eerste stappen gezet richting betaald werk. Door middel van trajecten bij het Brede Bos en Kom in de Keuken, SVS Inburgering-Bouwmensen en Vluchtelingenwerk worden de statushouders opgeleid, waarna ze betaald aan het werk kunnen gaan. Aan deze trajecten gezamenlijk hebben al meer dan 30 statushouders deelgenomen.

Inschatting voor de toekomst

Naast de statushouders die een traject volgen zijn gesprekken gevoerd met nog veel meer statushouders. Het resultaat daarvan is dat zij nu beter bij ons in beeld zijn. Daardoor verwachten we dat in nieuwe trajecten in 2019 nog meer statushouders kunnen worden begeleid en (betaald) vervolgens aan het werk kunnen gaan.

Ad. 8 Nieuwe statushouders

Beoogd effect

Door snel met de statushouder aan de slag te gaan, terwijl die nog in het AZC woont, willen wij de uitkeringsafhankelijkheid vanaf het moment van vestiging in de gemeente beperken. In de AZC-periode beogen wij al resultaten te boeken die positief zijn voor de duur van de uitkering na vestiging in de woongemeente. De

Bereikt effect

Dit is een nieuwe maatregel waarvan de resultaten pas op een later moment beschikbaar komen. De besluitvorming over deze aanpak dateert van eind 2018. Het effect wordt in 2019 en 2020 zichtbaar.

Inschatting voor de toekomst

Het gaat om volwassen statushouders. Voor de uitvoering van dit plan is ESF-geld beschikbaar. In hoeverre de bespoediging succesvol is, hangt ook af van de al aanwezige capaciteiten van de betreffende statushouder. Als de resultaten positief zijn behoort verlenging van de Doorgaande Lijn tot de mogelijkheden. Daarvoor moet dan wel extra geld beschikbaar komen, want in 2020 stopt de subsidie.

Ad. 9 Garantiebanen

Beoogd effect

WIL spant zich samen met het RMC in om een soepele overgang van onderwijs naar werk te realiseren.

Bereikt effect

Het preventief en in een vroegtijdig stadium oppakken van leerlingen heeft geleid tot een hogere uitstroom naar werk en daarmee dus een lagere instroom naar een participatie uitkering. Daardoor vallen naar verwachting andere maatschappelijke kosten lager uit. Thuiszittende leerlingen doen immers een groter beroep op voorzieningen uit de Jeugdwet/WMO en komen mogelijk sneller in aanraking met de politie. Ook staat vast dat de motivatie bij VSO/PRO-leerlingen keldert als ze lang thuis zitten. Daardoor wordt het lastiger om deze ex-leerlingen in een later stadium alsnog van die bank af te krijgen.

WIL is uiterst succesvol in het realiseren van garantiebanen. Per eind 2018 waren er binnen WIL 148 lopende dossiers (plaatsingen en proefplaatsingen), waarvan 28 voor de gemeente Houten.

Inschatting voor de toekomst

Voor 2019 verwachten wij binnen de Lekstroom - op basis van afgesproken solidariteit tussen de Lekstroomgemeenten - 70 plaatsingen op garantiebanen te realiseren. Dat loopt op naar 75 plaatsingen in 2020 en 100 plaatsingen in de verdere toekomst.

Ad. 10 Samenwerking met externe partners

Beoogd effect

Door specialistische kennis van externe partijen in te huren of in te schakelen en daarover goede afspraken te maken, kunnen we doelmatiger en doeltreffender werken. De lijnen met partners in de keten worden korter en toegankelijker.

Bereikt effect

Het beoogde effect blijkt inderdaad op te treden. Daarom zijn we in 2018 verder gegaan op de ingeslagen weg. Belangrijk voordeel is dat ons kennisniveau een lift krijgt waar we de vruchten van kunnen plukken. Zo is de frequente aanwezigheid van een UWV-arbeidsdeskundige op de werkvloer van WIL een groot succes. Het kwantificeren van de resultaten in het algemeen is voor het aspect van samenwerking lastig. Vooral bij de dagelijkse werkzaamheden profiteren we daarvan.

Inschatting voor de toekomst

Bijkomend voordeel van de aanwezigheid van een UWV-medewerker bij WIL is de rol van intermediair die wordt vervuld. De afstemming tussen UWV en WIL verloopt daardoor soepeler. Deze samenwerking krijgt zonder meer een vervolg in 2019 en 2020. Dat geldt ook voor andere partners die op specifieke onderdelen inschakelen.

Ad. 11 SROI (Social Return on Investment)

Beoogd effect

Voor 2018 wilden we, binnen de hele Lekstroom, 75 SROI plaatsingen realiseren op een totaal van 800 plaatsingen. Gezien de resultaten van eerdere jaren was dat een ambitieuze doelstelling. Van belang is op te merken dat veel SROI-plaatsingen, vanwege de vestiging en het werkgebied van de werkgever, klanten van buiten de Lekstroomregio betreft.

Bereikt effect

In 2018 zijn binnen de Lekstroom 97 SROI-plaatsingen gerealiseerd, op een totaal van 899 plaatsingen. Beide doelstellingen zijn gehaald. Van elke 6 SROI-plaatsingen waren er 5 van een kandidaat die niet in een van de Lekstroomgemeenten woont. In totaal 83 plaatsingen.

Inschatting voor de toekomst

Voor 2019 en 2020 is op dit punt geen concrete doelstelling geformuleerd. Met 75 SROI-plaatsingen binnen een totaal van 800 plaatsingen zouden wij tevreden zijn. Zeker gezien de ontwikkeling op de arbeidsmarkt en de huidige samenstelling van het klantenbestand.

Ad. 12 Jongeren

Beoogd effect

Met de sluitende aanpak wordt voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. Door het werken op afspraak kunnen jongeren een hulpverlener of ouder meenemen naar het gesprek. Dat was bij het werken zonder afspraak lastig, omdat de wachttijden dan vaak erg lang waren en dat had regelmatig een te grote impact op degene die met de jongere mee kwam naar het gesprek.

Bereikt effect

De nieuwe opzet heeft tot grote tevredenheid bij jongeren en hulpverleners/ouders geleid. Vooral ook omdat er naast het werken op afspraak, nog steeds twee momenten in de week beschikbaar zijn voor vrije inloop.

Inschatting voor de toekomst

De doelgroep jongeren blijft vooralsnog de enige vastgestelde doelgroep. Daar wordt al sinds de start van WIL in 2013 veel inzet op gepleegd.

Ad. 13 Lokale werkteams

Geen nadere toelichting

Ad. 14 Analyse benchmarkresultaten door Divosa en Stimulansz

Beoogd effect

Wij hebben als doel gesteld dat de gemiddelde netto prijs van de uitkering op een lager niveau moest komen te liggen. Het gemiddelde van de benchmark was ons streven. Over 2016 lag het jaarbedrag van Houten € 140 boven het benchmarkgemiddelde. In 2017 is dit, mede door de komst van veel statushouders met weinig verrekenbare inkomsten, opgelopen tot € 488.

Het gemiddelde binnen WIL lag in 2016 € 56 boven de benchmark en in 2017 € 143.

Bereikt effect

Mede dankzij het gebruik van de externe matchingstool Compentensys (ook bij de gemeente Wageningen in gebruik) nam het gemiddeld bedrag per parttime werkende voor Houten in 2018 met 14% toe, van € 586 naar € 668 (12-maands trend). Ook het percentage mensen in Houten met parttime inkomsten steeg in 2018: van 6,1% naar 6,5%. Een dubbele stijging, zowel in geld als in percentage, die tot veel meer verrekenbare inkomsten heeft geleid. Met als gevolg een lagere gemiddelde netto prijs. Die daalde met 3%, van € 14.038 in 2017 naar € 13.614 in 2018. Mede daardoor was er in 2018 veel minder druk op het BUIG-budget van de gemeente Houten.

Voor alle deelnemers steeg het gemiddelde netto jaarbedrag van € 13.550 in 2017 naar € 13.583 in 2018. Het gemiddelde voor WIL daalde in diezelfde periode van € 13.693 naar € 13.459 en is dus onder het gemiddelde van de benchmark uitgekomen. Onze inzet op parttime werken is succesvol geweest. We gaan er van uit dat we die lijn in 2019 kunnen voortzetten. (De bron van alle cijfers is de Divosa benchmark Werk en Inkomen).

Inschatting voor de toekomst

Voor de begroting 2019 zijn wij er van uit gegaan dat de gemiddelde (netto) uitkeringslast per bijstandshuishouden per jaar gelijk zal zijn aan het landelijk gemiddelde van de benchmark. Voor 2020 wordt vervolgens ingezet op een lager dan gemiddelde prijs. Dat is een doelstelling voor Werk en Inkomen Lekstroom als totaal. Gezien de samenstelling van het bestand in Houten zijn die specifieke doelstellingen voor de individuele gemeente Houten niet per definitie haalbaar. Wel gaan wij er van uit dat de dalende trend binnen de Lekstroom door Houten wordt gevolgd.

Ad. 15 Werkgeversbenadering

Beoogd effect

Als doel voor 2017 en 2018 stond het aantal werkgevers waarmee warme contacten worden onderhouden op 275. Ook voor 2019 staat dat aantal in de prognose van de begroting.

Het aantal plaatsingen op basis van social return on investment was 42 in 2017. De ambitie voor 2018 was om dit bijna te verdubbelen tot 75.

Bereikt effect

Het aantal werkgevers waarmee WIL warme contacten onderhoudt en zaken heeft gedaan in 2018 is met 26% gestegen, van 275 in 2017 naar 347 in 2018.

Ook het aantal plaatsingen op basis van social return on investment steeg zeer sterk in 2018. In 2017 waren dat er 42 en in 2018 was het 131% meer. Het aantal is uitgekomen op 97; dat is 22 meer dan de doelstelling. Wij verwachten ook in de toekomst succesvol te kunnen zijn met plaatsingen op basis van social return on investment. Daarvoor is nodig dat de Lekstroomgemeenten zich daar blijvend hard voor maken bij aanbestedingsprocedures en vestiging van bedrijven binnen de gemeentegrenzen.

Het succes van deze aanpak zien we terug in de uitstroom naar werk of zelfstandig beroep of bedrijf. In 2017 betrof dat voor WIL 35,1% van de uitstroom. In 2018 liep dat op tot 39,5%. Het gemiddelde van alle benchmarkdeelnemers was 36,8% in 2017 en 39,4% in 2018. Specifiek voor Houten is de stijging nog sterker geweest, van 30,9% in 2017 naar 37,8% in 2018 (Bron: Divosa benchmark Werk en Inkomen).

Bovendien heeft onze aanpak van een intensieve werkgeversbenadering een duurzame werking. Dat zien we terug in de herinstroomcijfers die voor WIL uitstekend zijn. Dat werd in het najaar van 2018 ook in het managementgesprek van de Divosa benchmark opgemerkt door BMC en Divosa. Het gemiddeld percentage herinstroom binnen 6 maanden kwam in 2018 voor WIL uit op 7,2%, voor Houten op 8,4% en voor alle benchmark deelnemers gemiddeld op 9,8%. Dat zijn 12-maands trendpercentages.

Het 12 maands-trendpercentage voor de herinstroom na 12 maanden kwam voor WIL op 12,7%, voor Houten op 12,3% en voor alle deelnemers gemiddeld op 15,9% uit. Onder de benchmarkdeelnemers zijn percentages boven 20% overigens geen uitzondering.

Het verschil tussen het landelijk gemiddelde en de resultaten van Houten komt bij 12 maanden neer op een besparing van ongeveer € 76.000 per jaar.

Inschatting voor de toekomst

In de begroting van 2019 is het aantal werkgevers waarmee WIL zaken doet gesteld op 275. Dat aantal loopt op tot 300 in 2020 en de jaren daarna.

Het aantal plaatsingen kwam al bij onderdeel 11 aan bod. We gaan uit van 75 SROI-plaatsingen op een totaal van 800 plaatsingen. De uitstroom bespraken wij bij onderdeel 4. Wij verwachten dat het bij 35% van de uitstroom om uitstroom naar werk of zelfstandig beroep gaat.

Voor de herinstroom hebben wij als doel gesteld dat die percentages in 2019 3% onder het gemiddelde van de benchmark liggen. In 2020 verwachten wij een verbetering tot 4% onder het gemiddelde.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 12-6-2019

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: A.J. Barink

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: W.M. de Jong

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

De gemeenteraad van de gemeente Houten stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: 12-6-2019

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: W.M. de Jong

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: W. van Zanen